

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

<i>ЛУК'ЯНОВА Л.Б.</i> СУЧАСНІ ДОМІНАНТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	13
<i>ЩЕРБАН Т.Д., АНТОНІК Є.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ МОТИВИ ІНТЕРНЕТ-СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ	16
<i>АВШЕНЮК Н. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	19
<i>ALEINIKOVA O.</i> SPECIFICITY OF INNOVATIVE PROCESSES OF MODERN EDUCATIONAL SPACE	21
<i>CHALAS K., DUBININA O., BURLAIENKO T.</i> EDUKACJA INFORMATYCZNA W ŚWIETLE WINCENTEGO OKONIA TEORII WIELOSTRONNEGO KSZTAŁCENIA OSOBOWOŚCI	24
<i>HARAPKO V.I.</i> THE ROLE OF UNESCO IN RESEARCHING OF IMPLEMENTATION OF AI IN EDUCATION	32
<i>JUHÁSZ E.</i> KULTURÁLIS ÉS KÖZÖSSÉGI TANULÁS ÉRTELMEZÉSE ÉS LEHETŐSÉGEI	34
<i>MATULČÍK J., VOLIARSKA O.</i> INFORMOVANOSŤ SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV UTEČENECKÝCH CENTIER NA SLOVENSKU O ZDRAVOTNEJ GRAMOTNOSTI	35
<i>PALLAY K.</i> THE IMPACT OF THE RUSSIAN-UKRAINE WAR ON THE STUDENT MOBILITY WITH STUDY PURPOSES FROM TRANSCARPATHTIA (UKRAINE) TOWARDS HUNGARY AND SLOVAKIA	39
<i>TAKÁCS-MIKLÓSI M.</i> TANULÓ KÖZÖSSÉGEK ÉS TÁRSADALMI ÁTALAKULÁS – KELET-KÖZÉP-EURÓPAI TAPASZTALATOK	41
<i>АЛМАШИ Т.О., ФЕЧЧАК Л.М.</i> РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	43
<i>АЛЬБЕЩЕНКО О.С.</i> ВПЛИВ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	46
<i>АНІЩЕНКО О. В.</i> МОНИТОРИНГОВИЙ КОНЦЕПТ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	48
<i>АРЖАНУХІНА С.В., САЛЮКОВА Г.Ю.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	50
<i>БАБЛЮК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.</i> ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРИРОДИ.....	53

Bibliográfia

1. Nullpont Kulturális Egyesület (2019a): Projektismertető. URL: <http://www.tanulokozossegek.hu/#projektismerteto>
2. Nullpont Kulturális Egyesület (2019b): Eredmények. URL: <http://www.tanulokozossegek.hu/#eredmenyek>
3. Miklósi Márta – Barabási Tünde (2019): A tanuláshoz való jog érvényesülése három országban – egy kutatás tükrében. In: Kozma Tamás (2019) (szerk.): *Prevenció, intervenció és kompenzáció*. HuCER 2019 Absztraktkötet. Budapest, Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete ISBN 978-615-5657-07-8. 48. p. URL: http://hera.org.hu/wp-content/uploads/2019/05/HuCER_absztrakt2019.pdf
4. Márkus, Edina – Máté-Szabó, Barbara – Takács-Miklósi, Márta (szerk.) (2019): *Learning In Adulthood. Cases of lifelong learning*. Debrecen, Magyarország : Nullpont Kulturális Egyesület, 132 p. ISBN: 9786150052304 (Tanulmánykötet).
5. Márkus, Edina (2019): Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás – kelet-közép-európai tapasztalatok. Kutatási zárójelentés. ISBN 978-615-00-7287-6 (Tanulmánykötet).
6. Miklósi Márta – Márkus, Edina – Máté-Szabó, Barbara (szerk.) (2019): *Felnőttképzési fejlesztési lehetőségek határon innen és túl*. Debrecen, Magyarország : Nullpont Kulturális Egyesület, 75. p. URL: http://www.tanulokozossegek.hu/docs/eredmenyek/Felnottkepzesi_fejlesztési_konyv.pdf
7. Miklósi Márta – Márkus, Edina – Máté-Szabó, Barbara (szerk.) (2019) *Opportunities for Developing Adult Training within Hungary's Borders and Beyond: Methodological summary and professional recommendation*. Debrecen, Magyarország : Nullpont Kulturális Egyesület (2019), 75 p. URL: http://www.tanulokozossegek.hu/docs/eredmenyek/Opportunities_Developing_Adult_Training_content.pdf

»
АЛМАШ Т.О.,
ФЕНЧАК Л.М.

Мукачівський державний університет, Україна

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Зосередження уваги науковців на розвиток майбутніх педагогів зумовлено багатьма факторами: трансформацією соціально-культурних умов життєдіяльності, посиленням вимог до рівня

конкурентоспроможні фахівця в умовах євроінтеграції, необхідністю постійного вдосконалення професійних та особистісних якостей студентської молоді, які спираються, зокрема, на культурне й виховне підґрунтя освітнього процесу в університеті. Проблеми соціально-освітнього середовища виокремлено в у наукових працях О. Безпалько, Р. Вайноли, А. Капської, Л. Міщик, Н. Чернухи, Н. Гевчук та інших. Серед досліджень проблем соціально-виховного середовища привертаять увагу праці О. Литовченко, Ж. Петрочко, М. Шакурова та ін.; соціально-педагогічного – Ю. Клочан, О. Кузьменко, Н. Максимовської та інших.

Нами з'ясовано, що у науковій літературі напрацьована низка підходів до визначення терміну «соціально-виховне середовище», під яким традиційно розуміють, по-перше, ознаку соціального середовища, по-друге, сукупність умов життєдіяльності особистості, що цілеспрямовано впливають на її свідомість та поведінку з метою формування певних якостей, переконань, духовно-ціннісних орієнтацій та потреб, по-третє, конкретний прояв суспільних відносин, який сприяє соціалізації та адаптивності особистості до мінливого середовища, усвідомленню себе людиною, якій близькі та зрозумілі інтереси інших людей, а головні її цінності – загальнолюдські [2]. Так, «соціально-виховне середовище» тлумачиться як «частина соціокультурного простору, зона взаємодії освітніх систем, їх елементів, освітнього матеріалу і суб'єктів освітніх процесів» [4].

Аналіз педагогічної літератури та практики діяльності Мукачівського державного університету свідчить про те, що саме таке сприятливе соціально-виховне середовище забезпечує формування основних компонентів професійної компетентності: соціально-правової (знання й уміння в галузі взаємодії з суспільними інституціями та іншими людьми, володіння прийомами професійного спілкування і поведінки); спеціальної (готовність до самостійного виконання різних видів діяльності, уміння вирішувати типові професійні задачі й оцінювати результати своєї праці, здатність самостійно здобувати нові знання й уміння за фахом); персональної (здатність до постійного професійного росту і підвищення кваліфікації, а також реалізації себе в професійній праці); компетентності (адекватне уявлення про свої соціально-професійні характеристики і володіння технологіями подолання професійних деструкцій); екстремальної професійної компетентності (здатність діяти в умовах, що раптово ускладнилися, в неординарних обставинах).

На нашу думку, в умовах університету ефективність сприятливого соціально-виховного середовища виявляється насамперед

у високому рівні мотивації всіх суб'єктів навчально-виховного процесу, в професійному зростанні студентів. Соціально-виховне середовище ВНЗ забезпечує педагогічну взаємодію суб'єктів навчально-виховного процесу, наукову та соціально-гуманітарну діяльність. Показниками позитивного соціально-виховного середовища у ЗВО як фактора професійно-особистісного становлення майбутнього фахівця є: активність і креативність майбутніх фахівців в оволодінні професійними знаннями, у професійному зростанні та їх включеність у спільну професійну й громадську діяльність, довіра й вимогливість один до одного, поінформованість і суб'єкт-суб'єктна міжособистісна взаємодія всіх учасників педагогічного процесу.

Більшість авторів розглядають соціально-виховне середовище як ознаку соціального середовища чи сукупність умов життєдіяльності особистості, що цілеспрямовано впливають на її свідомість та поведінку з метою формування певних якостей, переконань, духовно-ціннісних орієнтацій та потреб. Соціально-виховне середовище характеризує конкретний прояв суспільних відносин, який сприяє соціалізації та адаптивності особистості до мінливого середовища, усвідомленню себе людиною, якій близькі та зрозумілі інтереси інших людей, а головні її цінності – загальнолюдські [2; 4; 6; 7].

Соціально-педагогічна робота зі студентською молоддю має свої особливості: адаптація студента до умов функціонування вищого навчального закладу (особливо це стосується першокурсника); корекція (захист) відносин між викладацьким складом та молоддю, яка навчається; попередження можливих фізичних, психічних і соціокультурних зіткнень окремого індивіда і груп ризику; розвиток студента як неповторної особистості, формування якості творчого професіонала через процес навчання, виховання, соціалізації. Тому соціально-педагогічна робота у вищих навчальних закладах має адресний характер і повинна враховувати: сфери життєдіяльності студента; актуальні й найтипівіші соціальні та психологічні проблеми молоді; вік, стать, соціальний статус кожного студента; рівень соціальної активності студента та його ставлення до майбутньої професії. Основною метою соціально-виховної роботи у вищому навчальному закладі є формування гармонійно розвиненої, соціально активної, національно свідомої особистості, професійно-грамотного, творчого фахівця, який поєднує в собі високі духовність і моральність, професійну компетентність, здатність самостійно та нестандартно мислити, приймати рішення, швидко орієнтуватися у складних обставинах суспільного й особистого життя.

Отже, соціально-виховне середовище у ЗВО – це дуже складний і багатогранний процес, цілісна система змістовно-педагогічних та організаційно-методичних заходів, підпорядкованих меті забезпечення готовності майбутнього фахівця дошкільної освіти до професійної діяльності. Результативність такого процесу залежить від певних педагогічних умов, серед яких особливо значущим є співвідношення позиції особистості та системи педагогічних впливів.

Список використаних джерел

1. Максимовська Н. О. Принципи управління системою анімаційної соціально-педагогічної роботи зі студентською молоддю у сфері дозвілля/ Н. Максимовська //Вісник ЛНУ ІМ. Т.Шевченка – 2016 – №1(298) лютий – С.232-240
2. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. Манчуленко. – Чернівці: ЧНУ, 2012. – 239 с.
3. Харченко С. Я. Соціалізація дітей та молоді в процесі соціально-педагогічної діяльності: Теорія і практика [Монографія] / С. Харченко. – Луганськ: Альма-Матер, 2006. – 320 с.
4. Штифурак В. Є. Соціально-педагогічні основи організації виховної роботи зі студентською молоддю: монографія / В. Штифурак. – Вінниця: Діло, 2007. – 568 с.

АЛЬБЕЩЕНКО О.С.

*Миколаївський національний аграрний університет,
Україна*

ВПЛИВ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Європейська інтеграція та інші глобалізаційні процеси, що відбуваються, суттєво впливають на збалансований розвиток потенціалу туристичної галузі країни, тому стан розвитку українського туристично-готельної галузі характеризується достатньо складною, динамічною багатofакторністю.

Однією із особливостей інтеграційних та глобалізаційних процесів у збалансованому розвитку потенціалу туристично-готельної

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>